

USTAWA
z dnia 6 grudnia 2006 r.

Opracowano na podstawie: Dz.U. 2006 Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 140, poz. 984.

o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹⁾

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

1. Ustawa określa zasady prowadzenia polityki rozwoju, podmioty prowadzące tę politykę oraz tryb współpracy między nimi.
2. Ustawy nie stosuje się do programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i Europejskiego Funduszu Rybackiego, z wyłączeniem przepisów rozdziałów 1, 2 i 7.

Art. 2.

Przez politykę rozwoju rozumie się zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej, w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej, w szczególności w zakresie:

- 1) ochrony środowiska;
- 2) ochrony zdrowia;
- 3) promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych;
- 4) rozwoju kultury, kultury fizycznej, sportu i turystyki;
- 5) rozwoju miast i obszarów metropolitarnych;
- 6) rozwoju obszarów wiejskich;
- 7) rozwoju nauki i zwiększenia innowacyjności gospodarki, w tym rozwoju sektorów opartych na wykorzystaniu nowoczesnych technologii;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się: ustawę z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów, ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach, ustawę z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, ustawę z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne, ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, ustawę z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym.

- 8) rozwoju zachowań prospołecznych wspólnot lokalnych oraz budowy i umacniania struktur społeczeństwa obywatelskiego;
- 9) rozwoju zasobów ludzkich, w tym podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa, kwalifikacji obywateli, jak również zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz łagodzeniu jego negatywnych skutków;
- 10) stymulowania powstawania nowych miejsc pracy;
- 11) tworzenia i modernizacji infrastruktury społecznej i technicznej;
- 12) wspierania i unowocześniania instytucji państwa;
- 13) wspierania rozwoju przedsiębiorczości;
- 14) wspierania wzrostu gospodarczego;
- 15) zwiększania konkurencyjności gospodarki.

Art. 3.

Politykę rozwoju prowadzą:

- 1) w skali kraju – Rada Ministrów;
- 2) w skali regionu – samorząd województwa;
- 3) w skali lokalnej – samorząd powiatowy i gminny.

Art. 4.

1. Politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju.
2. Politykę rozwoju realizuje się, w szczególności, przy pomocy:
 - 1) programów operacyjnych, służących osiągnięciu celów, o których mowa w art. 2, przy wykorzystaniu środków publicznych;
 - 2) strategii rozwoju kraju, strategii sektorowych oraz planów wykonawczych.
3. Polityka rozwoju może być prowadzona również na podstawie innych instrumentów prawnych i finansowych określonych w odrębnych przepisach.

Art. 5.

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

[1) beneficjent – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, realizującą projekty finansowane z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu;]

**zmiany w art. 5
wchodzą w życie z
dn. 18.08.2007 r.
(Dz.U. z 2007 r. Nr
140, poz. 984)**

<1) beneficjent – osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, realizującą projekty finansowane z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie projektu;>

2) instytucja zarządzająca – właściwego ministra, ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub, w przypadku regionalnego programu operacyjnego, zarząd województwa, odpowiedzialnych za przygotowanie i realizację programu operacyjnego;

[3) instytucja pośrednicząca – organ administracji publicznej lub inną jednostkę sektora finansów publicznych, której została powierzona, w drodze porozumienia zawartego z instytucją zarządzającą, część zadań związanych z realizacją programu operacyjnego;]

<3) instytucja pośrednicząca – organ administracji publicznej lub inną jednostkę sektora finansów publicznych, której została powierzona, w drodze porozumienia zawartego z instytucją zarządzającą, część zadań związanych z realizacją programu operacyjnego; instytucja pośrednicząca pełni funkcje instytucji pośredniczącej w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz.Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25-78);>

[4) instytucja wdrażająca – podmiot publiczny lub prywatny odpowiedzialny za realizację części lub całości priorytetów programu operacyjnego na podstawie odpowiednio porozumienia lub umowy o dofinansowanie realizacji powierzonych jej zadań;]

<4) instytucja wdrażająca – podmiot publiczny lub prywatny, któremu na podstawie porozumienia lub umowy została powierzona, w ramach programu operacyjnego, realizacja zadań odnoszących się bezpośrednio do beneficjentów; instytucja wdrażająca (instytucja pośrednicząca II stopnia) pełni również funkcje instytucji pośredniczącej w rozumieniu art. 2 pkt 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999; >

[5) kontrakt wojewódzki – porozumienie o dofinansowaniu programu operacyjnego środkami pochodzącymi z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych lub ze źródeł zagranicznych, zawierane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zarządem województwa, na warunkach określonych przez Radę Ministrów;]

<5) kontrakt wojewódzki – umowa o dofinansowanie programu operacyjnego środkami pochodzącymi z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych lub ze źródeł zagranicznych, zawierana przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego z zarządem województwa, w zakresie i na warunkach określonych przez Radę Ministrów;>

6) kwalifikowalność wydatków – spełnienie przez wydatki poniesione w ramach programów operacyjnych kryteriów:

- a) spójności z postanowieniami przyjętego programu operacyjnego,
- b) określonych szczegółowo przez instytucję zarządzającą zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 6,

- c) dodatkowych, przewidzianych dla danego źródła finansowania, w przypadku programów finansowanych ze źródeł zagranicznych;
- 7) partnerzy społeczni i gospodarczy – organizacje pracodawców i organizacje związkowe reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.²⁾), samorządy zawodowe, izby gospodarcze, organizacje pozarządowe oraz jednostki naukowe w rozumieniu art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 85, poz. 727 i Nr 179, poz. 1484);
- 8) plan wykonawczy – ramowy dokument programowy, tworzony w przypadku, gdy cele rozwoju mogą być osiągnięte przez dwa lub więcej skoordynowane ze sobą programy operacyjne;
- [9) projekt – przedsięwzięcie realizowane w ramach programu operacyjnego na podstawie umowy o dofinansowanie, zawieranej między beneficjentem a instytucją zarządzającą, instytucją pośredniczącą albo instytucją wdrażającą;]*
- <9) projekt – przedsięwzięcie realizowane w ramach programu operacyjnego na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie, zawieranej między beneficjentem a instytucją zarządzającą, instytucją pośredniczącą lub instytucją wdrażającą;>**
- 10) protest – pismne wystąpienie podmiotu wnioskującego o dofinansowanie projektu w ramach programu operacyjnego o ponowne sprawdzenie zgodności złożonego wniosku z kryteriami, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 6;
- 11) system realizacji – zasady i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji strategii rozwoju kraju, strategii sektorowych, planów wykonawczych, programów operacyjnych obejmujące zarządzanie, sprawozdawczość, kontrolę i ocenę oraz sposób koordynacji działań tych instytucji.

Art. 6.

1. Strategię rozwoju kraju, strategię sektorowe, strategię rozwoju województwa, programy operacyjne oraz plany wykonawcze podlegają konsultacjom z jednostkami samorządu terytorialnego, partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.
2. Podmiot opracowujący dany dokument ogłasza w dzienniku o zasięgu krajowym oraz na swojej stronie internetowej informację o konsultacjach, o których mowa w ust. 1, a w szczególności zaproszenie do uczestnictwa w procesie konsultacji, miejsca spotkań i konferencji, temat spotkań i konferencji oraz adres strony internetowej, na której zamieszczono projekt dokumentu.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1793 i 1800, z 2002 r. Nr 10, poz. 89 i Nr 240, poz. 2056 oraz z 2004 r. Nr 240, poz. 2407.

3. Podmioty, o których mowa w ust. 1, mogą, w terminie 35 dni od dnia ogłoszenia, o którym mowa w ust. 2, wyrazić opinię do projektu. Nieprzedstawienie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa jej wyrażenia.
4. W terminie 30 dni od dnia zakończenia konsultacji, o których mowa w ust. 1, podmioty je organizujące przygotowują sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji, zawierające w szczególności ustosunkowanie się do uwag zgłaszanych w trakcie konsultacji wraz z uzasadnieniem oraz podają je do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej.

Art. 7.

1. Właściwy wojewoda powołuje, w drodze zarządzenia, stałą konferencję współpracy w zakresie spraw objętych ustawą, dotyczących gmin, powiatów i województwa, w szczególności w odniesieniu do strategii rozwoju województwa oraz regionalnych i krajowych programów operacyjnych, zwaną dalej „Konferencją”.
2. W skład Konferencji wchodzi:
 - 1) wojewoda – jako przewodniczący;
 - 2) marszałek województwa – jako wiceprzewodniczący;
 - 3) przedstawiciele organizacji biorących udział w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego po stronie samorządowej;
 - 4) przedstawiciele gmin i powiatów z terenu danego województwa;
 - 5) ze strony rządowej przedstawiciele ministrów, których zakres działania obejmuje sprawy będące przedmiotem obrad Konferencji;
 - 6) przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych.

Art. 8.

1. Konferencja stanowi forum wymiany informacji oraz ustalania wspólnego stanowiska w zakresie spraw, o których mowa w art. 7 ust. 1.
2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może zwrócić się do przewodniczącego Konferencji o włączenie do porządku obrad Konferencji wskazanych przez niego tematów.
3. Konferencja obraduje na posiedzeniach plenarnych.
4. Konferencja przyjmuje stanowisko w drodze uchwały, w obecności co najmniej połowy składu Konferencji określonego w zarządzeniu, o którym mowa w art. 7 ust. 1. W przypadku równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.
5. Przewodniczący powołuje zespoły robocze, w skład których mogą wchodzić osoby niebędące członkami Konferencji. Stanowiska przyjmowane na posiedzeniu zespołów roboczych są przedkładane pod głosowanie na posiedzeniu plenarnym Konferencji.
6. Uchwały Konferencji są przekazywane do wiadomości ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w terminie 21 dni od dnia ich podjęcia.
7. Członkowie Konferencji uczestniczą w jej pracach nieodpłatnie.

Rozdział 2

Strategie rozwoju

Art. 9.

Strategiami rozwoju są:

1) strategia rozwoju kraju;

2) strategie sektorowe;

[3) *strategie rozwoju województw, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.³⁾);]*

<3) strategii rozwoju województw, o których mowa w art. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.⁴⁾) oraz strategii ponadregionalne obejmujące obszar więcej niż jednego województwa;>

nowe brzmienie pkt 3 w art. 9 wchodzi w życie z dn. 18.08.2007 r. (Dz.U. z 2007 r. Nr 140, poz. 984)

4) strategii rozwoju lokalnego, w tym strategii rozwoju powiatów oraz strategii rozwoju gmin.

Art. 10.

1. Strategia rozwoju kraju jest dokumentem planistycznym określającym podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym.
2. Strategia rozwoju kraju obejmuje okres co najmniej 7 lat.
3. Strategia rozwoju kraju zawiera w szczególności:
 - 1) diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej kraju, z uwzględnieniem stanu środowiska, obecnych i przewidywanych uwarunkowań ochrony środowiska oraz zróżnicowań przestrzennych;
 - 2) prognozę trendów rozwojowych w okresie objętym strategią;
 - 3) określenie celów strategicznych polityki rozwoju;
 - 4) określenie kierunków interwencji podmiotów, o których mowa w art. 3, służącej osiągnięciu celów strategicznych polityki rozwoju;
 - 5) określenie kierunków wspierania rozwoju regionów środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych;
 - 6) wskaźniki realizacji;
 - 7) określenie systemu realizacji oraz ram finansowych.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1206 i Nr 167, poz. 1759 oraz z 2006 r. Nr 126, poz. 875.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1206, Nr 167, poz. 1759, z 2006 r. Nr 126, poz. 875, Nr 227, poz. 1658.

4. Przy opracowywaniu strategii rozwoju kraju uwzględnia się koncepcję przestrzennego zagospodarowania kraju oraz postanowienia rozdziału 1 w Dziale VI Tytułu I ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, Nr 169, poz. 1199 i Nr 170, poz. 1217).
5. Strategia rozwoju kraju uwzględnia kierunki rozwoju zawarte w dokumentach strategicznych oraz politykach Unii Europejskiej.

Art. 11.

1. Projekt strategii rozwoju kraju jest opracowywany i uzgadniany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, we współpracy z właściwymi ministrami.
2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przedstawia Radzie Ministrów projekt strategii rozwoju kraju na kolejny okres, co najmniej 12 miesięcy przed upływem okresu objętego poprzednią strategią rozwoju kraju.
3. W czasie trwania procedury opracowywania i uzgadniania strategii rozwoju kraju Sejm i Senat mogą przeprowadzić debatę na temat polityki rozwoju.
4. Strategia rozwoju kraju przyjmowana jest w trybie ustawy.
5. Prezes Rady Ministrów informuje Sejm i Senat o przyjęciu przez Radę Ministrów strategii rozwoju kraju.
6. Prezes Rady Ministrów przekazuje Sejmowi i Senatowi, do dnia 31 lipca każdego roku, informację o realizacji strategii rozwoju kraju w roku poprzednim.

Art. 12.

1. Strategia rozwoju kraju podlega okresowej aktualizacji, co najmniej raz na cztery lata. Do aktualizacji strategii rozwoju kraju stosuje się odpowiednio przepisy art. 11.
2. Aktualizując strategię rozwoju kraju, bierze się pod uwagę w szczególności stopień osiągania celów określonych w tej strategii oraz uwarunkowania jej realizacji.
3. Rada Ministrów może zobowiązać ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego do przedstawienia projektu zaktualizowanej strategii rozwoju kraju w każdym terminie.

Art. 13.

1. Strategia sektorowa jest dokumentem planistycznym określającym uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju w określonym zakresie.
2. Strategia sektorowa powinna być zgodna ze strategią rozwoju kraju i obejmuje okres niewykraczający poza okres objęty obowiązującą strategią rozwoju kraju, z zastrzeżeniem ust. 4.
3. Strategia sektorowa zawiera w szczególności:
 - 1) diagnozę sytuacji w odniesieniu do sektora objętego programowaniem strategicznym;
 - 2) prognozę trendów rozwojowych w okresie objętym strategią;

- 3) określenie celów strategicznych polityki rozwoju w danym zakresie;
 - 4) określenie kierunków interwencji podmiotów, o których mowa w art. 3, oraz, o ile będzie to przewidziane, określenie kierunków wspierania rozwoju regionów środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych;
 - 5) określenie systemu realizacji oraz ram finansowych;
 - 6) wskaźniki realizacji.
4. Strategia sektorowa może wykraczać poza okres objęty obowiązującą strategią rozwoju kraju oraz zawierać elementy inne niż określone w ust. 3, jeżeli wynika to z umów międzynarodowych.

nowe brzmienie pkt 1
w ust. 1 w art. 15
wchodzi w życie z dn.
18.08.2007 r. (Dz.U. z
2007 r. Nr 140, poz.
984)

<5. Do strategii ponadregionalnej stosuje się przepisy dotyczące strategii sektorowej, z zastrzeżeniem ust. 6.

6. Strategia ponadregionalna może wykraczać poza okres objęty obowiązującą strategią rozwoju kraju, jeżeli warunkuje to jej realizację.>

Art. 14.

1. Projekt strategii sektorowej opracowuje oraz uzgadnia właściwy minister, z własnej inicjatywy lub w wykonaniu zobowiązania nałożonego przez Radę Ministrów, i przedkłada go ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, w celu zaopiniowania pod względem zgodności z obowiązującą strategią rozwoju kraju.
2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przedstawia Radzie Ministrów opinię dotyczącą zgodności projektu strategii sektorowej z obowiązującą strategią rozwoju kraju w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu, o którym mowa w ust. 1.
3. W przypadku negatywnej opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, Rada Ministrów podejmuje decyzję w sprawie zgodności projektu strategii sektorowej ze strategią rozwoju kraju.
4. Strategia sektorowa jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

dodane ust. 5 i 6 w
art. 13 wchodzi w
życie z dn. 18.08.2007
r. (Dz.U. z 2007 r. Nr
140, poz. 984)

Rozdział 3

Programy operacyjne

Art. 15.

1. Programy operacyjne ustanawia się w celu realizacji:

[1) strategii rozwoju kraju i strategii sektorowych – w formie krajowych programów operacyjnych oraz w formie regionalnych programów operacyjnych współfinansowanych z budżetu państwa i źródeł zagranicznych;]

<1) strategii rozwoju kraju, strategii sektorowych i strategii ponadregionalnych - w formie krajowych programów operacyjnych oraz w formie regionalnych programów operacyjnych współfinansowanych z budżetu państwa i źródeł zagranicznych;>

- 2) strategii rozwoju województwa – w formie regionalnych programów operacyjnych.
2. Strategia rozwoju kraju może być realizowana również na podstawie umów lub porozumień międzynarodowych, a także odrębnych programów, w tym operacyjnych, oraz instrumentów prawnych i finansowych, o których mowa w przepisach Unii Europejskiej.
3. Realizacja strategii rozwoju kraju w zakresie, o którym mowa w ust. 2, odbywa się na zasadach określonych w umowach lub porozumieniach międzynarodowych, a także w odrębnych programach, w tym operacyjnych, oraz instrumentach finansowych, o których mowa w ust. 2, realizowanych na podstawie przepisów Unii Europejskiej tam wskazanych, dotyczących tych programów oraz na podstawie właściwych decyzji Komisji Europejskiej.

Art. 16.

Program operacyjny obejmuje okres niewykraczający poza okres obowiązywania strategii rozwoju kraju lub strategii sektorowej, a w przypadku gdy program operacyjny jest ujęty w planie wykonawczym – okres obowiązywania tego planu.

Art. 17.

1. Program operacyjny określa w szczególności:
 - 1) diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej sektora bądź województwa, którego dotyczy, w tym wstępną ocenę wyników programu sporządzoną przed rozpoczęciem jego realizacji;
 - 2) cel główny i cele szczegółowe mierzone za pomocą wskaźników określonych ilościowo;
 - 3) priorytety;
 - 4) kierunki wydatkowania środków publicznych przeznaczonych na realizację programu;
 - 5) sposób monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych;
 - 6) plan finansowy, w tym:
 - a) źródła finansowania realizacji programu,
 - b) kwotę środków przeznaczonych na finansowanie realizacji programu i jej podział między poszczególne priorytety,
 - c) informację o wysokości współfinansowania na poziomie programu i priorytetów;
 - 7) system realizacji.
2. W przypadku programów operacyjnych współfinansowanych ze środków, o których mowa w art. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz.

UE L 210 z 31.07.2006, str. 25-78), uwzględnia się również wymagania określone w art. 37 i 38 tego rozporządzenia.

3. Sposób zapewnienia wieloletniego finansowania programu operacyjnego ze środków pochodzących z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych określają przepisy o finansach publicznych.
4. W przypadku gdy źródłem dofinansowania w ramach programu operacyjnego są środki pochodzące z funduszy celowych, dofinansowanie w tym zakresie odbywa się na podstawie przepisów dotyczących tych funduszy.

Art. 18.

Projekt krajowego programu operacyjnego opracowuje oraz uzgadnia:

- 1) właściwy minister – jeżeli program nie przewiduje finansowania środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych i nie jest skierowany do określonego terytorium kraju;
- 2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z właściwym ministrem lub właściwymi ministrami – jeżeli program przewiduje finansowanie środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych lub jest skierowany do określonego terytorium kraju.

Art. 19.

1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przedstawia Radzie Ministrów opinię o zgodności projektu programu operacyjnego, o którym mowa w art. 18 pkt 1, z obowiązującą strategią rozwoju kraju oraz planem wykonawczym, jeżeli program operacyjny jest ujęty w takim planie.
2. W przypadku negatywnej opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, Rada Ministrów podejmuje decyzję w sprawie zgodności projektu programu operacyjnego ze strategią rozwoju kraju i planem wykonawczym.
3. Krajowy program operacyjny przyjmowany jest przez Radę Ministrów w drodze uchwały.
4. Instytucja zarządzająca ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o:
 - 1) w przypadku krajowych programów operacyjnych, o których mowa w art. 18 pkt 1:
 - a) podjęciu przez Radę Ministrów uchwały o przyjęciu programu operacyjnego,
 - b) adresie strony internetowej, na której instytucja zarządzająca zamieści treść programu operacyjnego, zmian do tego programu oraz treść szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego,
 - c) terminie, od którego program operacyjny lub jego zmiany będą stosowane,
 - d) zakresie zmian wprowadzonych do programu;
 - 2) w przypadku krajowych programów operacyjnych, o których mowa w art. 18 pkt 2:

- a) podjęciu przez Komisję Europejską decyzji zatwierdzającej program operacyjny,
- b) adresie strony internetowej, na której instytucja zarządzająca zamieści treść programu operacyjnego, zmian do tego programu oraz treść szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego,
- c) terminie, od którego program operacyjny lub jego zmiany będą stosowane,
- d) zakresie zmian wprowadzonych do programu.

Art. 20.

**nowe brzmienie ust. 5
w art. 20 wchodzi w
życie z dn. 18.08.2007
r. (Dz.U. z 2007 r. Nr
140, poz. 984)**

1. Projekt regionalnego programu operacyjnego, przewidującego dofinansowanie pochodzące z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych uzyskanych za pośrednictwem rządu, przygotowuje zarząd województwa we współpracy z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego.
2. Zarząd województwa przyjmuje regionalny program operacyjny w drodze uchwały.
3. Instytucja zarządzająca ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym komunikat o:
 - 1) podjęciu przez zarząd województwa uchwały przyjmującej regionalny program operacyjny;
 - 2) adresie strony internetowej, na której instytucja zarządzająca zamieści treść programu operacyjnego, jego zmiany oraz szczegółowy opis priorytetów tego programu;
 - 3) terminie, od którego program operacyjny lub jego zmiany będą stosowane;
 - 4) zakresie zmian wprowadzonych do projektu;
 - 5) podjęciu przez Komisję Europejską decyzji zatwierdzającej regionalny program operacyjny.
4. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, określa, w drodze uchwały, zakres i warunki dofinansowania regionalnego programu operacyjnego środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych.
- [5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zawiera z zarządem województwa porozumienie o dofinansowaniu regionalnego programu operacyjnego środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych, zwane dalej „kontraktem wojewódzkim”, w zakresie i na warunkach określonych przez Radę Ministrów.]*
- <5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zawiera z zarządem województwa kontrakt wojewódzki, w zakresie i na warunkach określonych w uchwale, o której mowa w ust. 4.>**
6. Kontrakt wojewódzki powinien określać, co najmniej:
 - 1) kwotę dofinansowania regionalnego programu operacyjnego środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych, w podziale na priorytety;

- 2) warunki przekazywania środków;
 - 3) sposób wykonywania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego nadzoru nad prawidłowością wykorzystania przekazanych środków;
 - 4) zakres i tryb sprawozdawczości z realizacji kontraktu;
 - 5) sposób wykonywania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego kontroli i monitoringu nad realizacją kontraktu wojewódzkiego.
7. Kontrakt wojewódzki określa również kwotę:
- 1) dofinansowania części zadań realizowanych przez samorząd wojewódzki w ramach krajowego programu operacyjnego;
 - 2) wkładu własnego jednostek samorządu terytorialnego w ramach realizacji regionalnego programu operacyjnego.
8. Zadania ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego określone w kontrakcie wojewódzkim, w szczególności dotyczące nadzoru nad prawidłowością wykorzystania przekazanych środków, mogą zostać przekazane właściwemu miejscowo województwu, na zasadach określonych w odrębnym porozumieniu, którego kopię minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przekazuje zarządowi województwa w terminie 7 dni od dnia zawarcia porozumienia.
9. Zarząd województwa przekazuje sejmikowi województwa, do dnia 30 czerwca każdego roku, informację o realizacji regionalnego programu operacyjnego w roku poprzednim.

Art. 21.

1. W zakresie, w którym finansowanie projektów w ramach programów, o których mowa w art. 15, stanowi pomoc spełniającą przesłanki określone w art. 87 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską albo pomoc de minimis, do tego finansowania mają zastosowanie szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy.
2. Podmiotami udzielającymi pomocy, o której mowa w ust. 1, są instytucje zarządzające, instytucje pośredniczące albo instytucje wdrażające.
3. Właściwy minister albo minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego – w zakresie regionalnych programów operacyjnych, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy, o której mowa w ust. 1, mając w szczególności na uwadze konieczność zapewnienia zgodności udzielanej pomocy z warunkami jej dopuszczalności, w przypadku gdy odrębne przepisy nie określają szczegółowych warunków i trybu udzielania tej pomocy.

Rozdział 4

Plany wykonawcze

Art. 22.

1. Skoordynowane tematycznie programy operacyjne mogą być ujęte w planach wykonawczych.
2. Plan wykonawczy obejmuje okres odpowiadający okresowi dostępności środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, przeznaczonych na finansowanie jego realizacji. Plan wykonawczy przewidujący finansowanie wyłącznie środkami krajowymi obejmuje okres do 7 lat.
3. Plan wykonawczy określa w szczególności:
 - 1) krajowe programy operacyjne, które będą realizowane w ramach planu wykonawczego;
 - 2) kierunki wsparcia regionalnych programów operacyjnych środkami pochodzącymi z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych;
 - 3) źródła finansowania realizacji planu;
 - 4) indykatywną kwotę środków przeznaczonych na finansowanie krajowych i regionalnych programów operacyjnych;
 - 5) indykatywny podział środków, o których mowa w pkt 4, między poszczególne krajowe i regionalne programy operacyjne;
 - 6) system realizacji oraz sposób koordynacji realizacji programów operacyjnych.
4. W przypadku planu wykonawczego, w którym ujęte są programy operacyjne, o których mowa w art. 17 ust. 2, uwzględnia się wymagania określone w art. 27 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.

Art. 23.

1. Opracowanie i uzgodnienie projektu planu wykonawczego odbywa się na zasadach określonych w art. 18.
2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, oszacuje, w terminie 1 miesiąca od dnia otrzymania wniosku, kwotę środków budżetu państwa dostępnych na realizację planu wykonawczego w kolejnych latach realizacji planu.
3. Plan wykonawczy jest przyjmowany przez Radę Ministrów w drodze uchwały.
4. Plan wykonawczy, o którym mowa w art. 22 ust. 4, podlega również procedurze konsultacji, o której mowa w art. 28 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu

Spółecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999.

Art. 24.

1. Plan wykonawczy podlega aktualizacji w przypadku:
 - 1) aktualizacji strategii rozwoju kraju;
 - 2) korekty oszacowania kwoty środków, o którym mowa w art. 23 ust. 2.
2. Rada Ministrów może zobowiązać właściwego ministra do przedstawienia projektu zaktualizowanego planu wykonawczego z przyczyn innych niż określone w ust. 1.
3. Zaktualizowany plan wykonawczy przyjmuje Rada Ministrów w drodze uchwały.

Rozdział 5

Realizacja programów operacyjnych

Art. 25.

1. Za prawidłową realizację programu operacyjnego odpowiada instytucja zarządzająca.
2. Instytucją zarządzającą jest:
 - 1) w przypadku krajowego programu operacyjnego – odpowiednio właściwy minister albo minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, zgodnie z art. 18;
 - 2) w przypadku regionalnego programu operacyjnego – zarząd województwa.

Art. 26.

1. Do zadań instytucji zarządzającej należy w szczególności:
 - 1) wypełnianie obowiązków wynikających z art. 60 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 – w odniesieniu do programu operacyjnego współfinansowanego ze środków, o których mowa w art. 1 tego rozporządzenia;
 - 2) przygotowanie szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego, z uwzględnieniem wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, o których mowa w art. 35 ust. 3 pkt 1;
 - 3) przygotowanie i przekazanie Komitetowi Monitorującemu do zatwierdzenia propozycji kryteriów wyboru projektów;
 - 4) wybór, w oparciu o kryteria, o których mowa w pkt 3, projektów, które będą dofinansowane w ramach programu operacyjnego;

[5) zawieranie z beneficjentami umów o dofinansowanie projektu;]

<5) zawieranie z beneficjentami umów o dofinansowanie projektu lub wydawanie decyzji, o której mowa w art. 28 ust. 2 pkt 1;>

- 6) określenie kryteriów kwalifikowalności wydatków objętych dofinansowaniem w ramach programu operacyjnego;
 - 7) określenie poziomu dofinansowania projektu, jako procentu wydatków objętych dofinansowaniem, przy czym poziom ten może:
 - a) być zróżnicowany w zależności od typu projektu lub właściwości beneficjenta,
 - b) wynieść do 100% wartości projektu;
 - 8) określenie systemu realizacji programu operacyjnego;
 - 9) określenie typów projektów, przy wyborze których niezbędne jest zasięgnięcie opinii ekspertów, o których mowa w art. 31;
 - 10) zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego, pochodzącymi z budżetu państwa, budżetu województwa lub ze źródeł zagranicznych;
 - 11) dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów;
 - 12) monitorowanie postępów w realizacji, ewaluacja programu operacyjnego oraz stopnia osiągnięcia jego celów;
 - 13) opracowywanie, w razie potrzeby, propozycji zmian w programie operacyjnym;
 - 14) prowadzenie kontroli realizacji programu operacyjnego, w tym kontroli realizacji poszczególnych dofinansowanych projektów;
 - 15) odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych beneficjentom;
 - 16) zapewnienie właściwej informacji i promocji programu operacyjnego.
2. Instytucja zarządzająca, wykonując zadania, o których mowa w ust. 1, powinna uwzględniać zasadę równego dostępu do pomocy wszystkich kategorii beneficjentów w ramach programu oraz zapewniać przejrzystość reguł stosowanych przy ocenie projektów.

nowe brzmienie pkt 5
w ust. 1 w art. 26
wchodzi w życie z dn.
18.08.2007 r. (Dz.U. z
2007 r. Nr 140, poz.
984)

Art. 27.

1. Instytucja zarządzająca może, w drodze porozumienia, powierzyć instytucji pośredniczącej część zadań związanych z realizacją programu operacyjnego, a w szczególności:
 - 1) przygotowanie i przekazanie instytucji zarządzającej propozycji szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego w oparciu o wytyczne ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, o których mowa w art. 35 ust. 3 pkt 1;
 - 2) przygotowanie i przekazanie Komitetowi Monitorującemu propozycji kryteriów wyboru projektu;
 - 3) dokonywanie, w oparciu o określone kryteria, wyboru projektów, które będą dofinansowane w ramach programu operacyjnego;

- 4) zawieranie umów z beneficjentami o dofinansowanie projektu;
 - 5) kontrolę realizacji dofinansowanych projektów;
 - 6) dokonywanie płatności ze środków programu operacyjnego na rzecz beneficjentów;
 - 7) odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych beneficjentom;
 - 8) prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych.
- zmiany w art. 28
wchodzą w życie z
dn. 18.08.2007 r.
(Dz.U. z 2007 r. Nr
140, poz. 984)
2. Instytucja zarządzająca ponosi odpowiedzialność za prawidłowość realizacji zadań powierzonych instytucji pośredniczącej.
 3. Instytucja zarządzająca zatwierdza procedury dokonywania czynności w ramach powierzonych zadań, opracowane przez instytucję pośredniczącą.
 4. Instytucja zarządzająca lub, za jej zgodą instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca może powierzyć realizację czynności technicznych związanych z obsługą swoich zadań innym podmiotom na podstawie odpowiednio porozumienia lub umowy.
 5. Do realizacji czynności technicznych, o których mowa w ust. 4, powierzanych jednostce sektora finansów publicznych lub fundacjom, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163 i Nr 170, poz. 1217). W takim przypadku instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca zwraca tym jednostkom sektora finansów publicznych lub fundacjom wydatki konieczne do wykonania tych czynności.

Art. 28.

1. W ramach programu operacyjnego mogą być dofinansowane projekty:
 - [1] indywidualne – określone w programie operacyjnym, zgłaszane przez beneficjentów imiennie wskazanych w programie operacyjnym zatwierdzonym przez Radę Ministrów;]
 - <1> indywidualne – o strategicznym znaczeniu dla realizacji programu, wskazywane przez instytucję zarządzającą zgodnie z kryteriami zatwierdzonymi przez Komitet Monitorujący;>**
 - [2] systemowe – polegające na dofinansowaniu realizacji przez poszczególne organy administracji publicznej i inne jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach dotyczących tych organów i jednostek lub w wytycznych, o których mowa w art. 35 ust. 3;]
 - <2> systemowe – polegające na dofinansowaniu realizacji zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach;>**
 - 3) wyłonione w trybie konkursu;
 - [4] o wartości netto powyżej 25 mln euro, niebędące projektami, o których mowa w pkt 1-3; projekty te wymagają zatwierdzenia na wniosek instytucji zarządzającej odpowiednio przez Radę Ministrów albo przez właściwy sejmik województwa.]
- <1a. Lista projektów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, realizowanych w ramach krajowych programów operacyjnych, jest ogłaszana przez ministra**

właściwego do spraw rozwoju regionalnego, w formie obwieszczenia ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

1b. Lista projektów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, realizowanych w ramach regionalnych programów operacyjnych, jest przyjmowana przez zarząd województwa w formie uchwały ogłaszanej w wojewódzkim dzienniku urzędowym.>

[2. Decyzję o dofinansowaniu projektu, którego beneficjentem jest instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca, podejmuje instytucja zarządzająca, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 2 pkt 8.]

<2. Jeżeli instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca jest jednocześnie beneficjentem, podstawę dofinansowania projektu stanowi odpowiednio:

1) decyzja podjęta przez instytucję zarządzającą;

2) umowa o dofinansowanie zawarta między instytucją zarządzającą a instytucją pośredniczącą.>

[3. W przypadku regionalnych programów operacyjnych nadzór nad wyłonieniem projektów zapisanych w ust. 1 pkt 3 sprawuje właściwy miejscowo wojewoda, który ma prawo weta w przypadku stwierdzenia udokumentowanych nieprawidłowości przy wylanianiu projektów, co skutkuje wstrzymaniem procedury oraz zwołaniem kolejnego posiedzenia komisji konkursowej. W każdym posiedzeniu komisji konkursowej ma prawo uczestniczyć w roli obserwatora przedstawiciel wojewody.]

<3. Nadzór nad realizacją regionalnych programów operacyjnych sprawuje właściwy wojewoda, na zasadach określonych w art. 78-80, art. 81-83, art. 86 i 87 oraz art. 88a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa).>

<4. Do podejmowania rozstrzygnięć w zakresie zadań zarządu województwa, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2, 4, 7, 8, 9 i 13, stosuje się art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa.>

Art. 29.

1. Instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca, w celu wyłonienia projektów do dofinansowania w trybie, o którym mowa w art. 28 ust. 1 pkt 3, ogłasza konkurs na swojej stronie internetowej.

2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, określa:

1) rodzaj projektów podlegających dofinansowaniu;

2) rodzaj podmiotów, które mogą ubiegać się o dofinansowanie;

3) kwotę środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów;

4) poziom dofinansowania projektów, o którym mowa w art. 26 ust. 1 pkt 7;

5) maksymalną kwotę dofinansowania projektu, o ile kwota taka została ustalona;

6) kryteria wyboru projektów;

- 7) termin rozstrzygnięcia konkursu;
 - 8) wzór wniosku o dofinansowanie projektu;
 - 9) termin, miejsce i sposób składania wniosków o dofinansowanie projektu;
 - 10) wzór umowy o dofinansowanie projektu.
3. Instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca w dniu ogłoszenia konkursu zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim lub regionalnym informację o konkursie, zawierającą co najmniej elementy określone w ust. 2 pkt 1-3 oraz wskazanie adresu strony internetowej, na której zamieszczono ogłoszenie o konkursie.
 4. Do czasu zawarcia wszystkich umów o dofinansowanie projektu z beneficjentami wyłoniionymi w konkursie lub w wyniku rozpatrzenia protestu, instytucja ogłaszająca konkurs:
 - 1) nie może spowodować pogorszenia warunków realizacji projektu oraz nakładać na podmioty ubiegające się o dofinansowanie dodatkowych obowiązków;
 - 2) nie może dokonać zmian w zasadach konkursu w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, 5, 6, 8 i 9;
 - 3) może wyłącznie rozszerzyć rodzaj podmiotów ubiegających się o dofinansowanie.
- <5. W przypadku regionalnych programów operacyjnych, o terminach posiedzenia komisji konkursowych przeprowadzających konkursy, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 3, jest zawiadamiany właściwy miejscowo wojewoda, który może wydelegować do prac w komisji w charakterze obserwatora swojego przedstawiciela.>**

Art. 30.

1. Instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca ogłasza na swojej stronie internetowej listę projektów wyłoniionych do dofinansowania oraz pisemnie informuje każdego z wnioskodawców o wynikach rozpatrzenia jego wniosku.
2. Wnioskodawca, którego projekt nie został wyłoniiony do dofinansowania, w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 1, może złożyć pisemny protest.
3. Protest jest rozpatrywany:
 - 1) w przypadku krajowych programów operacyjnych – przez instytucję wdrażającą, instytucję pośredniczącą albo przez instytucję zarządzającą, jeżeli odpowiednio instytucja wdrażająca albo instytucja pośrednicząca nie zostały ustanowione dla danego programu;
 - 2) w przypadku regionalnych programów operacyjnych – przez właściwego miejscowo wojewodę.
4. W przypadku negatywnego rozpatrzenia protestu wnioskodawca, w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji w tym zakresie, może skierować wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy:
 - 1) w przypadku krajowych programów operacyjnych – do instytucji zarzą-

dodany ust. 5 w art. 29 wchodzi w życie z dn. 18.08.2007 r. (Dz.U. z 2007 r. Nr 140, poz. 984)

dzającej;

- 2) w przypadku regionalnych programów operacyjnych – do ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.
5. Protest oraz wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy są rozpatrywane w terminie 1 miesiąca od dnia ich otrzymania.
6. Rozstrzygnięcie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy kończy procedurę wyboru projektu.

Art. 31.

1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w celu zapewnienia rzetelnej i bezstronnej oceny projektów, powołuje i odwołuje ekspertów z poszczególnych dziedzin objętych programem operacyjnym na okres 5 lat, licząc od dnia powołania, a także prowadzi listę tych ekspertów.
2. Instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca, w procesie wyboru projektów do dofinansowania, może korzystać z opinii ekspertów wpisanych na listę, o której mowa w ust. 1, z uwzględnieniem art. 26 ust. 1 pkt 9.
3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady powoływania i odwoływania ekspertów, warunki jakie musi spełniać ekspert oraz przesłanki skreślenia z listy ekspertów, a także warunki ich wynagradzania za wydane opinie, mając na względzie dążenie do zapewnienia rzetelnej i bezstronnej oceny projektów.

**nowe brzmienie art.
32 wchodzi w życie z
dn. 18.08.2007 r.
(Dz.U. z 2007 r. Nr
140, poz. 984)**

[Art. 32.

1. *Instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca może zawrzeć z instytucją wdrażającą odpowiednio porozumienie lub umowę o dofinansowanie realizacji powierzonych jej zadań.*
2. *Instytucja zarządzająca w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw instytucji finansowych, może, w drodze umowy, powierzyć Bankowi Gospodarstwa Krajowego pełnienie funkcji instytucji wdrażającej.*
3. *Porozumienie lub umowa, o których mowa w ust. 1, określają w szczególności:*
 - 1) *zadania instytucji wdrażającej objęte dofinansowaniem środkami programu operacyjnego;*
 - 2) *kwotę dofinansowania;*
 - 3) *warunki przekazania środków;*
 - 4) *sposób wykonywania przez instytucję zarządzającą lub instytucję pośredniczącą nadzoru nad prawidłowością wykorzystania przekazanych środków.*
4. *Instytucja wdrażająca realizuje zadania dofinansowane w ramach programu operacyjnego w sposób określony w odrębnych przepisach dotyczących jej działalności.]*

<Art. 32.

1. Instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca może zawrzeć z instytucją wdrażającą porozumienie lub umowę o realizację powierzonych jej zadań.
2. Do porozumień, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy działu V ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.⁵⁾).
3. Do zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163, z późn. zm.⁶⁾), jeżeli wymaga tego istotny interes bezpieczeństwa państwa, w tym w zakresie energetyki lub informatyzacji.
4. Porozumienie lub umowa, o których mowa w ust. 1, zawierają elementy wymienione w art. 209 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych oraz określają w szczególności:
 - 1) zadania instytucji wdrażającej objęte dofinansowaniem środkami programu operacyjnego;
 - 2) kwotę dofinansowania;
 - 3) warunki przekazania środków;
 - 4) sposób wykonywania przez instytucję zarządzającą lub instytucję pośredniczącą nadzoru nad prawidłowością wykorzystania przekazanych środków.
5. Instytucja wdrażająca realizuje zadania dofinansowane w ramach programu operacyjnego w sposób określony w odrębnych przepisach dotyczących jej działalności.>

uchylenie art. 33
wchodzi w życie z dn.
18.08.2007 r. (Dz.U. z
2007 r. Nr 140, poz.
984)

nowe brzmienie ust. 1
w art. 34 wchodzi w
życie jw.

[Art. 33.

1. *O otrzymanie dofinansowania w ramach programu operacyjnego nie może ubiegać się podmiot spoza sektora finansów publicznych:*
 - 1) *który w istotny sposób naruszył postanowienia umowy dotyczącej gospodarowania przez ten podmiot środkami publicznymi - przez okres 3 lat od dnia naruszenia;*
 - 2) *jeżeli osoba działająca w imieniu tego podmiotu została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo popełnione w związku z próbą pozyskania środków publicznych lub w związku z gospodarowaniem takimi środkami -przez okres 3 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku.*
2. *Podmioty sektora finansów publicznych ponoszą odpowiedzialność na zasadach określonych w odrębnych przepisach.*

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587 i Nr 115, poz. 791.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 170, poz. 1217 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 427 i Nr 82, poz. 560.

3. *Przepis ust. 2 nie ma zastosowania do podmiotów sektora finansów publicznych wskazanych w programie operacyjnym jako instytucja wdrażająca lub beneficjent, w zakresie ubiegania się o dofinansowanie przez kolejne 3 lata.*
4. *Podmiot ubiegający się o otrzymanie dofinansowania jest obowiązany załączyć do wniosku o dofinansowanie oświadczenie zawierające informację, że nie zachodzi żadna z przesłanek, o których mowa w ust. 1, pod groźbą odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.]*

Art. 34.

[1. Instytucje zarządzające, instytucje pośredniczące oraz instytucje wdrażające przekazują niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub pisemnie, informację o ujawnieniu okoliczności stanowiących przyczynę wyłączenia z możliwości ubiegania się o dofinansowanie.]

<1. Instytucje zarządzające, instytucje pośredniczące oraz instytucje wdrażające przekazują niezwłocznie ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub pisemnie, informację o wykluczeniu prawa otrzymania dofinansowania w ramach programu operacyjnego przez podmioty, o których mowa w art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.>

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego prowadzi wykaz podmiotów wyłączonych z możliwości ubiegania się o dofinansowanie oraz udostępnia te informacje, na wniosek, instytucjom zarządzającym, instytucjom pośredniczącym i instytucjom wdrażającym.
3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji, o których mowa w ust. 1, tryb ich przekazywania, a także tryb udostępniania wykazu podmiotów wyłączonych z możliwości ubiegania się o dofinansowanie, biorąc pod uwagę konieczność ochrony tych informacji przed niepożądanym dostępem.

Art. 35.

1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego odpowiada za koordynację w zakresie wykorzystania środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w tym z budżetu Unii Europejskiej, przeznaczonych na dofinansowanie programów operacyjnych.
2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w szczególności:
 - 1) wykonuje, o ile ustawa nie stanowi inaczej, zadania państwa członkowskiego określone w przepisach rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999;
 - 2) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów do zatwierdzenia, po zasięgnięciu opinii właściwego ministra albo zarządu województwa, propozycję podziału środków budżetu państwa i środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej między poszczególne programy operacyjne;

- 3) zapewnia zgodność programów operacyjnych z przepisami Unii Europejskiej;
 - 4) prowadzi, we współpracy z właściwymi ministrami i zarządami województw, negocjacje z Komisją Europejską mające na celu uzgodnienie treści programów operacyjnych;
 - 5) współpracuje w zakresie przygotowywania regionalnych programów operacyjnych, monitoruje i kontroluje przebieg ich realizacji oraz zwraca się do zarządów województw z wnioskami dotyczącymi usprawnienia sposobu ich realizacji;
 - 6) występuje do Komisji Europejskiej z wnioskiem o dokonanie przesunięć środków między programami lub między priorytetami;
 - 7) certyfikuje Komisji Europejskiej prawidłowość poniesienia wydatków w ramach programów operacyjnych;
 - [8) wyraża zgodę na dofinansowanie projektu w ramach regionalnego programu operacyjnego, którego beneficjentem jest instytucja zarządzająca lub instytucja pośrednicząca;]*
 - 9) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów do zatwierdzenia projekty planów wykonawczych przewidujących finansowanie środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej;
 - 10) prowadzi negocjacje z Komisją Europejską mające na celu uzgodnienie treści planów, o których mowa w pkt 9;
 - 11) opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów do zatwierdzenia raporty o postępach w realizacji planów, o których mowa w pkt 9, kierowane do Komisji Europejskiej.
3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w celu zapewnienia zgodności sposobu wdrażania programów operacyjnych z prawem Unii Europejskiej oraz spełniania wymagań określanych przez Komisję Europejską, a także w celu zapewnienia jednolitości zasad wdrażania programów operacyjnych, może, z uwzględnieniem art. 26, wydać wytyczne dotyczące programów operacyjnych w zakresie:
- 1) szczegółowego opisu priorytetów programu operacyjnego;
 - 2) trybu dokonywania wyboru projektów;
 - 3) kwalifikacji osób uczestniczących w wyborze projektów;
 - 4) trybu dokonywania płatności i rozliczeń;
 - 5) trybu monitorowania postępów realizacji programów operacyjnych;
 - 6) trybu i zakresu sprawozdawczości z realizacji programów operacyjnych;
 - 7) sposobu oceny programów operacyjnych;
 - 8) warunków technicznych gromadzenia i przekazywania danych w formie elektronicznej;
 - 9) kontroli realizacji programów operacyjnych;
 - 10) sposobu postępowania w razie wykrycia nieprawidłowości;
 - 11) innych spraw związanych z przygotowaniem i wdrażaniem programów operacyjnych.

w art. 35: uchylenie pkt 8 w ust. 2 i nowe brzmienie ust. 7 wchodzi w życie z dn. 18.08.2007 r. (Dz.U. z 2007 r. Nr 140, poz. 984)

4. Wytyczne dotyczące spraw, o których mowa w ust. 3 pkt 1-4, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przygotowuje po zasięgnięciu opinii instytucji pośredniczących.
5. W przypadku regionalnych programów operacyjnych wytyczne dotyczące spraw, o których mowa w ust. 3, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przygotowuje po zasięgnięciu opinii właściwej instytucji zarządzającej.
6. Wytyczne dotyczące spraw, o których mowa w ust. 3 pkt 4 i 10, minister rozwoju regionalnego przygotowuje we współpracy z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.
- [7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego ogłasza na swojej stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej wytyczne, o których mowa w ust. 3.]

<7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego:

- 1) podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, treść wytycznych, o których mowa w ust. 3, a także ich zmian; nowe brzmienie ust. 2 w art. 36 wchodzi w życie z dn. 18.08.2007 r. (Dz.U. z 2007 r. Nr 140, poz. 984)
- 2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o miejscu publikacji wytycznych oraz ich zmian, a także o terminie, od którego wytyczne lub ich zmiany będą stosowane.>
8. W zakresie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zapewnia kontrolę wykorzystania środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w tym z budżetu Unii Europejskiej.
9. Zadania ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego wynikające z ust. 2 pkt 7 mogą zostać przekazane wojewodzie, w zakresie i na zasadach określonych w odrębnym porozumieniu.

Art. 36.

1. Realizacja programów operacyjnych podlega monitorowaniu przez Komitet Monitorujący.
- [2. Właściwy minister pełniący funkcję instytucji zarządzającej programem operacyjnym, a w przypadku regionalnych programów operacyjnych właściwy miejscowo wojewoda powołuje, w drodze zarządzenia, Komitet Monitorujący:
 - 1) w przypadku programu operacyjnego dofinansowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – zgodnie z art. 63 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 – określając jego skład, zadania oraz tryb działania, zgodnie z przepisami tego rozporządzenia;
 - 2) w przypadku pozostałych programów operacyjnych – określając jego skład, zadania oraz tryb działania.]
- <2. Właściwy minister pełniący funkcję instytucji zarządzającej programem operacyjnym, w drodze zarządzenia, a w przypadku regionalnych progra-

**mów operacyjnych zarząd województwa, w drodze uchwały, powołuje
Komitet Monitorujący:**

- 1) w przypadku programu operacyjnego dofinansowanego ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – zgodnie z art. 63 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999;**
- 2) w przypadku pozostałych programów operacyjnych – określając jego skład, zadania oraz tryb działania.>**
3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz marszałek województwa uczestniczą, poprzez swoich przedstawicieli, w pracach Komitetu Monitorującego powołanego dla regionalnego programu operacyjnego, o którym mowa w ust. 2.
4. W pracach Komitetu Monitorującego powołanego dla regionalnego programu operacyjnego, o którym mowa w ust. 2, uczestniczą także przedstawiciele Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Art. 37.

Do postępowania w zakresie ubiegania się oraz udzielania dofinansowania na podstawie niniejszej ustawy ze środków pochodzących z budżetu państwa lub ze środków zagranicznych nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁷⁾) oraz przepisów dotyczących postępowania sądowo-administracyjnego.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 38.

W ustawie z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz.U. z 2003 r. Nr 178, poz. 1749 oraz z 2004 r. Nr 116, poz. 1206) w art. 3 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

- „5. W finansowanie prac, o których mowa w ust. 4, oraz w finansowanie zagospodarowania poscaleniowego mogą być włączone środki zagraniczne w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074) oraz ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227, poz. 1658).”.

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.

Art. 39.

W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.⁸⁾) w art. 90u ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Na współfinansowanie programów, o których mowa w ust. 1, mogą być przeznaczane środki zagraniczne w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz.U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz 2006 r. Nr 149, poz. 1074) oraz ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227, poz. 1658).”.

Art. 40.

W ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2005 r. Nr 45, poz. 435, z późn. zm.⁹⁾) w art. 54 dodaje się pkt 8 w brzmieniu:

„8) pełnienie zadań związanych z realizacją programów współfinansowanych ze źródeł zagranicznych.”.

Art. 41.

W ustawie z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r. Nr 13, poz. 123, z późn. zm.¹⁰⁾) w art. 28 ust. 1b i 1c otrzymują brzmienie:

„1b. Państwowe instytucje kultury mogą otrzymywać dotacje z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na zadania ważne z punktu widzenia regionalnej polityki rozwoju w zakresie rozwoju kultury, w tym dotacje na wydatki inwestycyjne.

1c. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania dotacji, o których mowa w ust. 1b, mając w szczególności na względzie konieczność zapewnienia zgodności udzielanej pomocy z zasadami wydatkowania środków publicznych.”.

Art. 42.

W ustawie z dnia 30 maja 1996 r. o gospodarowaniu niektórymi składnikami mienia Skarbu Państwa oraz o Agencji Mienia Wojskowego (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1711, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 7 dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043 i Nr 208, poz. 1532.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 157, poz. 1315, Nr 167, poz. 1399 i Nr 175, poz. 1460 i 1462.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 41, poz. 364, z 2003 r. Nr 96, poz. 874, Nr 162, poz. 1568 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 11, poz. 96 i Nr 261, poz. 2598 oraz z 2005 r. Nr 131, poz. 1091 i Nr 132, poz. 1111.

„7. W zakresie właściwości Ministra Obrony Narodowej Agencja może realizować zadania związane z wdrażaniem programów operacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227, poz. 1658).”.

Art. 43.

W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.¹²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11:

a) uchyla się ust. 1a,

b) dodaje się ust. 1b i 1c w brzmieniu:

„1b. W strategii rozwoju województwa wydziela się okres niewykraczający poza okres objęty aktualnie obowiązującą strategią rozwoju kraju.

1c. Strategia rozwoju województwa zawiera:

- 1) diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej województwa,
- 2) określenie celów strategicznych polityki rozwoju województwa,
- 3) określenie kierunków działań podejmowanych przez samorząd województwa dla osiągnięcia celów strategicznych polityki rozwoju województwa,
- 4) listę projektów infrastrukturalnych o szczególnym znaczeniu dla osiągnięcia celów strategicznych rozwoju województwa,
- 5) prognozę wysokości środków publicznych służących realizacji projektów, o której mowa w pkt 4.”,

c) w ust. 2 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) wspieranie i prowadzenie działań na rzecz integracji społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.”,

d) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Strategia rozwoju województwa jest realizowana przez regionalne programy operacyjne, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227, poz. 1658), oraz przez inne instrumenty prawne i finansowe.

4. Samorząd województwa może występować o dofinansowanie realizacji regionalnego programu operacyjnego środkami budżetu państwa i środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz innymi środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych, w trybie określonym w odrębnej ustawie.”;

¹¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 132, poz. 1110 i Nr 167, poz. 1398 oraz z 2006 r. Nr 141, poz. 997 i Nr 170, poz. 1217.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1206 i Nr 167, poz. 1759 oraz z 2006 r. Nr 126, poz. 875.

2) w art. 12a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sejmik województwa określa zasady, tryb i harmonogram opracowania strategii rozwoju województwa, uwzględniając w szczególności:

1) zadania organów samorządu województwa przy określaniu strategii rozwoju województwa,

2) tryb i zasady współpracy z podmiotami wymienionymi w art. 12.”;

3) w art. 18 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) uchwalanie strategii rozwoju województwa.”;

4) użyte w art. 41 w ust. 2 w pkt 4 wyrazy „programów wojewódzkich” zastępuje się wyrazami „regionalnych programów operacyjnych”;

5) użyte w art. 50 w ust. 1 wyrazy „wojewódzkich programów” zastępuje się wyrazami „regionalnych programów operacyjnych”.

Art. 44.

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.¹³⁾) w art. 4 w pkt 2 lit. za otrzymuje brzmienie:

„za) inne niż powiatowe urzędy pracy podmioty kierujące – w stosunku do osób pobierających stypendium w okresie stażu lub przygotowania zawodowego – którymi są:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne – z wyjątkiem wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy,
- Ochotnicze Hufce Pracy,
- agencje zatrudnienia,
- instytucje szkoleniowe,
- instytucje dialogu społecznego,
- instytucje partnerstwa lokalnego,
- organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwoju zasobów ludzkich i przeciwdziałania bezrobociu,
- jednostki naukowe,

¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 65, poz. 595, Nr 135, poz. 1268, Nr 149, poz. 1450, Nr 166, poz. 1609, Nr 170, poz. 1651, Nr 190, poz. 1864, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808, Nr 187, poz. 1925 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 86, poz. 732, Nr 132, poz. 1110, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 150, poz. 1248, Nr 163, poz. 1362, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1412, Nr 183, poz. 1538, Nr 184, poz. 1539 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 157, poz. 1119, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600.

- organizacje pracodawców,
- związki zawodowe,
- ośrodki doradztwa rolniczego,
- ośrodki poradnictwa zawodowego i psychologicznego
- korzystające z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych lub ze źródeł zagranicznych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074) albo ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227, poz. 1658),”.

Art. 45.

W ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. Nr 109, poz. 1158, z późn. zm.¹⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 w ust. 1a wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Agencja uczestniczy w realizacji programów operacyjnych, których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074) oraz w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227, poz. 1658):”;

2) w art. 6b ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Właściwy minister pełniący funkcję instytucji zarządzającej programem operacyjnym, o którym mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju oraz w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania przez Agencję pomocy finansowej w ramach tego programu, uwzględniając konieczność realizacji celów w nim określonych, efektywnego i skutecznego wykorzystania tej pomocy oraz zapewnienia przejrzystości jej udzielania.”.

Art. 46.

W ustawie z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 i Nr 267, poz. 2255 oraz z 2006 r. Nr 170, poz. 1217) w art. 72 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Urządzenia melioracji wodnych podstawowych mogą być wykonywane na koszt innych osób prawnych lub osób fizycznych, a także współfinansowane z publicznych środków wspólnotowych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U.

¹⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 66, poz. 596 i Nr 216, poz. 1824, z 2004 r. Nr 145, poz. 1537, Nr 281, poz. 2785 z 2005 r. Nr 132, poz. 1110, Nr 179, poz. 1484 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074 i Nr 170, poz. 1217.

Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074) oraz na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227, poz. 1658).”.

Art. 47.

W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 86, poz. 789, z późn. zm.¹⁵⁾) tytuł rozdziału 2a otrzymuje brzmienie:

„Budowa i przebudowa linii kolejowych określonych w Narodowym Planie Rozwoju oraz w programach operacyjnych realizowanych na podstawie przepisów o zasadach prowadzenia polityki rozwoju ”.

Art. 48.

W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2006 r. Nr 164, poz. 1163 i Nr 170, poz. 1217) w art. 161 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Prezes Urzędu przeprowadza kontrolę, o której mowa w ust. 1, także na wniosek instytucji zarządzającej, o której mowa w przepisach o Narodowym Planie Rozwoju oraz w przepisach o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.”.

Art. 49.

W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.¹⁶⁾) w art. 75 ust. 9a otrzymuje brzmienie:

„9a. Osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 24a, zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego podmiot kierujący (beneficjent) na staż lub przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, którym jest:

- 1) jednostka samorządu terytorialnego i jej jednostka organizacyjna – z wyjątkiem wojewódzkiego i powiatowego urzędu pracy,
- 2) Ochotniczy Hufiec Pracy,
- 3) agencja zatrudnienia,
- 4) instytucja szkoleniowa,
- 5) instytucja dialogu społecznego,
- 6) instytucja partnerstwa lokalnego,

¹⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 170, poz. 1652 i Nr 203, poz. 1966, z 2004 r. Nr 92, poz. 883, Nr 96, poz. 959, Nr 97, poz. 962 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 157, poz. 1314, Nr 163, poz. 1362 i Nr 169, poz. 1420 oraz z 2006 r. Nr 12, poz. 63, Nr 144, poz. 1046, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600.

¹⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 138, poz. 1154, Nr 157, poz. 1314, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1411 i Nr 179, poz. 1485 oraz z 2006 r. Nr 75, poz. 519, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 143, poz. 1030, Nr 170, poz. 1217 i Nr 191, poz. 1410.

- 7) organizacja pozarządowa działająca na rzecz rozwoju zasobów ludzkich i przeciwdziałania bezrobociu,
 - 8) jednostka naukowa,
 - 9) organizacja pracodawców,
 - 10) związek zawodowy,
 - 11) ośrodek doradztwa rolniczego,
 - 12) ośrodek poradnictwa zawodowego i psychologicznego
- korzystający z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych lub ze źródeł zagranicznych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074) albo na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227, poz. 1658).”.

Art. 50.

W ustawie z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.¹⁷⁾) w art. 94 w ust. 1 pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) dofinansowanie lub finansowanie kosztów realizacji inwestycji, w tym realizowanych z udziałem z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych lub ze źródeł zagranicznych w ramach kontraktów wojewódzkich, o których mowa w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju (Dz. U. Nr 116, poz. 1206, z 2005 r. Nr 90, poz. 759 i Nr 267, poz. 2251 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1074) oraz w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227, poz. 1658);”.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 51.

1. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013, przyjęte przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 r., z dniem wejścia w życie ustawy stają się planem wykonawczym w rozumieniu art. 5 pkt 8.
2. Trybu i terminów uzgodnień, o których mowa w art. 11, nie stosuje się do Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015, przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 r.
3. Programy operacyjne obejmujące okres programowania na lata 2007-2013, przyjęte przed dniem wejścia w życie ustawy, stają się programami operacyjnymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

¹⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 144, poz. 1043.

4. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, przedstawi Radzie Ministrów informację o niezbędnym zakresie zmian w dokumentach, o których mowa w ust. 1-3.

Art. 52.

Do Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia nie stosuje się art. 24.

Art. 53.

1. Właściwi ministrowie, w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego aktualne strategie sektorowe, przyjęte przez Radę Ministrów przed dniem przyjęcia strategii rozwoju kraju, o której mowa w art. 51 ust. 2.
2. Właściwi ministrowie w terminie 3 miesięcy od dnia upływu terminu określonego w ust. 1, doprowadzą strategie sektorowe, o których mowa w ust. 1, do zgodności ze strategią rozwoju kraju, o której mowa w art. 51 ust. 2.

zmiana w art. 54
wchodzi w życie z dn.
18.08.2007 r. (Dz.U. z
2007 r. Nr 140, poz.
984)

Art. 54.

Z dniem wejścia w życie ustawy programy wojewódzkie, *[o których mowa w art. 12 ust. 3]* **<o których mowa w art. 11 ust. 3>** ustawy wymienionej w art. 43, stają się regionalnymi programami operacyjnymi w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 55.

1. Traci moc ustawa z dnia 20 marca 2002 r. o finansowym wspieraniu inwestycji (Dz.U. Nr 41, poz. 363, Nr 141, poz. 1177, z 2003 r. Nr 159, poz. 1537, z 2004 r. Nr 123, poz. 1291, Nr 173, poz. 1808, Nr 273, poz. 2701, z 2005 r. Nr 179, poz. 1484 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 66, poz. 472).
2. Do spraw wszczętych i niezakończonych na podstawie ustawy, o której mowa w ust. 1, w tym do umów i postępowań sądowych, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 56.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 38, 39 i 44-50, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2007 r.